

Chuyên gia trao đổi cách gỡ vướng chính sách thuế cho hộ kinh doanh

08:19 15/08/2025

Bà Huỳnh Thị Thơ, hộ kinh doanh tại TP. Cần Thơ vẫn đang gặp khó khăn khi phải áp dụng chế độ kê khai thuế mới thay cho thuế khoán. Chị Thơ phản ánh, trước đây mọi thứ chỉ cần ghi sổ đơn giản, tính toán trên giấy nhưng nay phải có hóa đơn, chứng từ...

Theo số liệu từ Cục Thuế, hiện cả nước có khoảng 1,5 triệu hộ kinh doanh nộp thuế. Trong đó, nhiều hộ có doanh thu lớn nhưng vẫn đóng thuế theo phương pháp khoán. Bộ Tài chính cho rằng, việc chuyển sang kê khai sẽ minh bạch hóa doanh thu, chi phí, bảo đảm công bằng giữa các loại hình kinh doanh. Tuy nhiên, khi triển khai việc này lại bộc lộ nhiều bất cập.

Chuyên gia trao đổi cách gỡ vướng chính sách thuế cho hộ kinh doanh. Ảnh minh họa, nguồn tạp chí Hải quan.

Để tháo gỡ, Bộ Tài chính đang lấy ý kiến đóng góp dự thảo nghị định hướng dẫn thi hành một số điều của Nghị quyết 198/2025/QH15 về cơ chế, chính sách đặc biệt phát triển kinh tế tư nhân. Một trong những điểm mới là nhà nước sẽ cung cấp miễn phí nền tảng số cho doanh nghiệp (DN) siêu nhỏ, nhỏ, hộ và cá nhân kinh doanh; tích hợp phần mềm kế toán có thể kết nối với phần mềm hóa đơn

điện tử từ máy tính tiền, kèm dịch vụ chữ ký số. Ngoài ra, các đơn vị này sẽ được đào tạo miễn phí về quản trị DN, kế toán, thuế, nhân sự.

Theo chuyên gia, yêu cầu kê khai minh bạch doanh thu, chi phí là xu hướng tất yếu để bảo đảm công bằng về thuế, hạn chế thất thu ngân sách và tạo môi trường cạnh tranh lành mạnh. Song, điều quan trọng là cần có lộ trình phù hợp, hỗ trợ mạnh mẽ để các hộ làm quen.

Theo Luật gia Nguyễn Văn Hường, thành viên Hội Luật gia TP. Hà Nội, giải pháp được nhiều chủ hộ kinh doanh đồng tình là cơ quan thuế hỗ trợ phần mềm ghi chép thu chi miễn phí, tính toán tự động các chỉ tiêu thuế; giảm yêu cầu chứng từ với chi phí nhỏ lẻ như chỉ mua một củ gừng, vài củ tỏi...; đơn giản hóa hồ sơ kê khai và tăng hỗ trợ trực tuyến.

Luật gia Hường nhấn mạnh: Cách hướng dẫn của ngành thuế cho hộ kinh doanh hiện nay chưa hiệu quả, vì hướng dẫn rất hàn lâm mà hộ kinh doanh nhỏ lẻ cần cầm tay chỉ việc. Họ không biết sử dụng máy tính, không thể lập bảng Excel...

Chuyên gia trao đổi cách gỡ vướng chính sách thuế cho hộ kinh doanh. Ảnh minh họa, nguồn tạp chí Tài chính.

Tiến sỹ Huỳnh Thanh Điền, Trường Đại học Nguyễn Tất Thành phân tích: Việc Nhà nước đầu tư phần mềm kế toán miễn phí cho hộ kinh doanh và doanh nghiệp nhỏ là bước tiến quan trọng. Bởi lẽ, hiện nay, tất cả cá nhân, tổ chức kinh doanh đều phải kê khai thuế, góp phần tạo sự minh bạch và chống hàng giả, hàng nhái.

Tiến sỹ Điền đề xuất nên có lộ trình bỏ hẳn thuế khoán, vì nếu tiếp tục duy trì sẽ khiến một bộ phận hộ kinh doanh giấu doanh thu, dẫn đến tiêu cực và khó kiểm soát chất lượng hàng hóa. Tiến sỹ Thanh Điền gợi ý: "Bộ Tài chính cần ban hành quy định kê khai đơn giản hơn đối với doanh nghiệp, thiết kế phần mềm có mẫu sẵn, dễ sử dụng, chỉ cần nhập thông tin mua gì, bán gì, doanh thu bao nhiêu, hệ thống sẽ tự tính thuế".

Tiến sỹ Điền cho rằng, để hộ kinh doanh yên tâm chấp hành quy định, cần có một chế độ kế toán riêng, đơn giản, đi kèm phần mềm thân thiện, dễ sử dụng. Điều này giúp họ giảm bớt gánh nặng thủ tục, còn nhà nước bảo đảm nguồn thu ngân sách, chống hàng giả, hàng nhái hiệu quả.

Chuyên gia trao đổi cách gỡ vướng chính sách thuế cho hộ kinh doanh. Ảnh minh họa, nguồn internet.

Luật sư Nguyễn Như Ngọc, Công ty Luật Ngọc nêu ý kiến, để đưa vào khuôn khổ kê khai thuế minh bạch, cần phân định rõ ràng giữa doanh nghiệp và hộ kinh doanh. Thực tế, không ít hộ kinh doanh có doanh thu vượt xa nhiều doanh nghiệp nhưng lâu nay quen hoạt động tự do, nên khi áp dụng quy định mới sẽ gặp lúng túng.

Theo Luật sư Ngọc, để hộ kinh doanh thực sự đi vào nền nếp, việc cung cấp phần mềm kế toán phải gắn với hướng dẫn cụ thể, "cầm tay chỉ việc" trong suốt quá trình làm quen. Việc này cần sự phối hợp đồng bộ giữa cơ quan thuế cơ sở, UBND phường - xã, đại lý thuế, công ty kế toán và cả các tổ chức, đoàn thể ở địa phương.

Luật sư Ngọc băn khoăn, nên triển khai thành một "phong trào lớn" kéo dài khoảng 3 tháng, với sự chỉ huy thống nhất và nhiều lực lượng cùng tham gia. Việc này không chỉ giúp phổ biến kỹ năng, mà còn tạo nên tâm thế sẵn sàng

cho hộ kinh doanh bước vào giai đoạn quản lý mới.

Nghị định 70/2025 và Thông tư 32/2025/TT-BTC quy định hộ, cá nhân kinh doanh doanh thu từ 1 tỷ đồng/năm trở lên trong các lĩnh vực ăn uống, lưu trú, siêu thị, bán lẻ... phải sử dụng hóa đơn điện tử từ máy tính tiền, đã có hiệu lực hơn 2 tháng.

PV (t/h)